

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25
Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbe brez priložene naročilnice se ne sprejema. Zapravištevno ne ostra.

EDINOST

Oglaš in oznanila se račune po 100
vračila v petito; za naslove z delovnih
škrami se plačuje prostor, kolikor bi ga
obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, omembe itd.
se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza
Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti
frankovano, ker nefrankovana se ne spre-
jemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate pre-
jema upravništvo Piazza Caserma št. 2
Odprište reklamacije po proste poštnine

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinost je moč.

Politično društvo „Edinost“.

I.

Društvo to je imelo dne 29. t. m. svoj občni zbor. Naglašali smo že, da je bilo letošnje zborovanje velezanimivo; velezanimivo pa zato, ker nam kaže, da smo jeli polagoma političski dozorevati; to je: jeli smo se vsaj nekoliko zanimati za javno in političko življenje naše.

Zborovanje vrnilo se je v uzornem redu; v zvezi istini, da niso bili vsi zborovalci jedne misli glede na taktiko sedanjih naših zastopnikov; v zvezi istini, da gredo nazori tu pa tam tudi mej nami navkriž — čemu bi to tajili —; v zvezi istini, da je pri zborovanju vsakdo imel priliko, brez ovinkov povedati svoje menenje: vendar je ni bilo čuti pikre, osebno žaleče besede. Zadovoljstvom konstatujemo, da se je postopalo povsem taktično, na tej in one strani. Tako je prav: braniti treba svoje stališče, a pri tem spoštovati pošteno prepričanje svojega soseda. Dokler bomo spoštovali drug drugega, dokler imamo le stvar pred očmi, nikar pa osebe, smemo gojiti trdno nado, da v Trstu ne pridemo Slovenci mej sabo do takih žalostnih razmer, kakoršnim smo bili priča nedavno temu po nekaterih drugih slovenskih pokrajinah.

Sestavili smo bili jako natančno in velezanimivo poročilo o letošnjem XVIII. rednem občnem zboru društva „Edinost“; žal, da je niso dobili naročniki naši v roke. Kakor znano, zaplenilo je o. kr. državno pravdnštvo naš list radi omenjenega poročila. Povodom tega občnega zbora namenili smo napisati nekoliko razmotrivanja o važnosti političkih društev v obče, našega tržaškega pa še posebe.

Ker pa je bilo zaplenjeno poročilo o delovanju tega društva v prošlem letu in ker je list naš organ temu društvu — in je torej naša dolžnost, obveščati občinstvo o gibanju društva „Edinost“ — hočemo za danes v kratkih potezih načrtati važ-

nejše dogodke prošlega leta v naši Primorski na političnem in narodnem polju. Ozmimo se torej danes v bližnjo preteklost, dodim hočemo v prihodnji številki obrniti pogled svoj v bodočnost.

V vsaki ustavni državi so posamični dogodki političke važnosti v tesni zvezi mej seboj: slednji prevrat v središču vrže senco svojo v slednji kotič ob periferiji. O tem smo se prepričali tekom prošlega leta.

Na Dunaju je nastopila doba — punkcij ali takozvane česko-nemške sprave. Sprava! Kdo bi je ne želel? Sprava, mir, bratska ljubav mej sosedi, mej narodi in mej državami je vendar prvi ter neizogibni pogoj zdravemu razvoju človeške družbe, prvi pogoj blagostanju — materialnemu in moralnemu. To je cilj, po katerem mora težiti vsako plemenito, duhteče, zares — človeško srce. Ali sprava bodi zares „sprava“, kakor si jo mislimo mi in kakor si jo mora misliti normalni človeški razum. Sprava je le tedaj sprava, ako izvira iz proste volje in srčne potrebe na obeh nasprotnih straneh, ki se hočeta pobotati. Teh pogojev pa niso imele punkcije, kajti jedna stran — nemška — sezala je nestrpnost po njih izvršenju, dočim se jih je druga stran — česka — branila z vsemi štirimi. In res je prišlo tako daleč s to namerovano, a nesrečno „spravo“, da se ne bi dala drugače izvesti nego z nasiljem. Ker pa je prisiljeno, ni sprava, ni sporazumljenje, ampak okroa. Umevno! je ob sebi, da se je zdrel in zavedni narod česki odločno uprl tak i spravi. Posledica temu je bila, da je nastalo jako napeto razmerje mej vladnimi krogi in zastopniki naroda českega, ki se še vedno poostruje dan na dan; čemur je bila posledica, da se je vlada znatno približala nemškemu liberalcem. S tem pa je popihala jako neprijetna, ledena sapa tudi po Primorskem, da smo bili prisiljeni postaviti se na stališče obrambe. Marsikaka trpka beseda

zdrnila nam je iz peresa: beseda „opozicija“ čulo se je češče in češče v tukajšnjih narodnih krogih — vse je bilo ozlovoljeno. Ker pa je političnega društva glavni namen, biti posredovalec mej volilcem, ali da se izrazimo razsežnejše: mej javnim menenjem in zastopniki naroda, smatral je odbor našega političnega društva za svojo sveto dolžnost, z dejanja kazati, kako mislijo zavedni rodoljubje. A nikdar nam ni prišlo na misel tirati opozicijo za vsako ceno, vsaj vemo dobro, da se le glava razbije, ako hoče skozi zid. Narobe je res: taktika naša in čustvovanje naše do vlade ostalo je nespremenjeno, dosledno, dobrohotno do istega trenutka, ko je vlada sama premenila taktiko svojo nasproti nam. Ne mi smo se spremenili, ampak vlada se je spremenila. In to tako na severu, kakor tudi na jugu države. Dokler smo gojili le iskrico nade, da se nam vresniči vsaj mali del opravičenih zahtev naših, čakali smo potrpežljivo in pohlevno; ko smo pa zapazili, da je izgubila vsakršna dobrohotnost nasproti nam, ni nam bilo možno drugače, nego da smo grajali zistom, čegar čini so taki, da se ne strinjajo ni z našimi narodnimi interesi, ni z našo narodno častjo. Narod pa, ki je izgubil vsakršno doverjenost za svojo čast, ne popne se nikdar več do onega krepkega vzleta, ki mu je prepotrben, da se vzdrži na površju, vopredno se svojimi sosedi. Zato pa: ne mi hočemo svojevoljno v opozicijo, ampak vlada sama nas je potisnila v opozicijo.

Kakor se nas je jelo v prošlem letu zapostavljati v političnem pogledu, tako je zadel slovensko okolico našo hud udarec — z odpravo proste luke, Odbor našega društva baval se je temeljito s to zadevo, naš državni posl. g. Ivan Naberger je storil je vse, kar je bilo v njegovi moči, in tudi okoličani sami niso šteli ni truda ni žrtve, da bi odvrnili pretečo nevarnost. A vse je bilo zaman: uži-

tninska črta potegnili se je tako, kakor so zahtevale finančne oblasti.

Naslednji udarec narodnosti naši bila je odprava slovenskih prepovedi v stolni cerkvi sv. Justa. Tudi ob tem povodu prišli smo bili reči marsikatero trpko. Slovesno in opetovano pa moramo zatrditi — ker so se izrecale sumnje z mnogih strani —, da so nas vodili pri tem le pošteni čisti nameni, ter da v našem srcu ni prostora čutu upornosti do našega vladike: vsaj smo sinovi onega in istega naroda slovenskega, kojemu je globoko ukoreninjena verna udanost do sv. vere in njenih oznanovateljev. Čutili smo to, kar so z nami čutili izvestno najmanj 90 odstotkov tržaških vernikov slovenskega rodu. In kar smo čutili, povedali smo na dostojen način.

Mesec oktober prošlega leta donesel nam je dokazov v obilici, da je jela vesti za nas mrzlo-ledena sapa. Dogodki ob dopolnitvi državnozbornski volitvi v zapadnih okrajih Istre bili so nam lahko umljiv opomin, da smo, da moramo biti, in da vlada sama nekako želi, da smo v opoziciji, v zvezi istini, da naši zastopniki še vedno tiče v tronožni, šepavi večini državnozbornski. Dogodki ob tej volitvi niso mogli omajati prepričanja našega o prevratu na Dunaju v zmislu, nam neugodnem; ampak še vtrdili smo se v menenju, da mi sčimo le tja, kamor nas je potisnila vlada.

Nova nevarnost našim vinorodnim južnim deželam: državni zbor je vprejel trgovinsko pogodbo z Italijo in žnjo tudi tisto glasovito klavzulo o vinski carini. Zastonj so bile peticije, zastonj so bili obupni klici naših vinorejcev: pogodba se je vprejela in italijanski parlament je že pooblastil vlado, poslužiti se velike ugodnosti klavzule o vinski carini. S tem je padla v svoj nič prazna nada, s kojo so nam nekateri poslanci hoteli osladiti grenak požirek: da se namreč Italija ne posluži te klavzule, češ, ker to ne bi bilo niti v nje lastno

PODLISTEK.

Smeti.

Kako prijazno je sijalo v hram, to mirno predpomladanje solnce! Njegovi žarki zdeli so se mi, kakor smehljajoče lice nedolžnega otroka, čegar drobno srcece še ne sluti viharjev človeškega življenja, a še tudi ne sluti, čemu je tako mirno srečno, kot bi sanjalo o nebeškem raji; a zdeli so se mi zopet, kakor smehljaj sivega starčka, ki je prebil že vse dobe svojega življenja, burne in pokojne, grozne in sreče jasne trenutke, in na katere se ozira nazaj s tihim prepričanjem, da so bili vsi le same, nepotrebne sanje, in da je edino stalno le ono, kar sluti njegov vsega telesnega sopara očiščeni duh onkraj zemske pomladi — in nadalje kot trudno, upajoče srce okrevaljočega bolnika, — nato pa sem premišljal o sebi.

Da, premišljal sem mnogo in tako dolgo, da sem konečno utrujen zaspal.

Ko se probudim, bili so solčni žarki že blizo peči, kjer sem ležal na klopi na kožuho, bolan. Bilo je zelo tiho, vse je počivalo sredi najboljših prijateljev svojih, ne-
nejše mesto žene, nego na kmetih...

šlo od doma, oča, mati, brat in Polonica; da, tudi moja draga Polonica šla je z njimi, kam? bog si ga vedi kam! Opravila se je bila v praznično in po prstih je stopala, okoli mene, da me ne zbudi... morda sem pa vse to le sanjal...

Obrnem se in gledam pred se na tla. Solčni žarek je vidno lezel proti meni in sedaj so se bliščala v njegovi prostorni luči vsa umazana tla moje spalne sobe. V njegovi luči so se bliščale brezštevilne smeti, ki so ležale raztresene po njih in tu in tam zamrgolele je v klasični tej svetlobi kaka drobna živalica, kotoleča se čez gorovje smeteno in zopet izginila v senci.

Odkar sem obolel — in dolgo je že tega — ni še bilo pometeno v moji spalnici; Polonica, moja skrbna Polonica, bala se je „prašiti“, ker bi utegnilo škodovati mojim bolehnim prsam — sedaj pa so se mi ta smetna tla tako primilila, da me je obhajal nekov nepopolnivo dobrodejen čut, kadar sem zatopil svoj pogled, svoje misli v ta mnogobrojni labirint — da, sredi njega čutil sem se neizrečno srečnega!

Oj, kaj sem tu vse premišljeval, kaj vse čutil mnogokrat! Zdelo se mi je, da je počivam sredi najboljših prijateljev svojih, ne-
nejše mesto žene, nego na kmetih...

sredi milih dušic, ki se ne ganó, da bi ne motile pokoja bolnikovega in mirno čakajo, da okreva popolnoma — vse, vse je svedočilo o sladkem sporazumljenju z menoj, z mojim položajem in ta blaga harmonija na tleh umazanih bila je nekako zrcalo moje duše, sredi nje pa je živela, kakor kraljica, moja tiha Polonica. Dá! kadar je zavladal v srci mojem najljubši mir, tedaj položil sem svojo glavo v njeno milo naročje in njeni ročici, mehki kakor perje senično, oprijeli sti moje vroče čelo in mazinček njene levice zakrivil se je — ojtako rad! — okoli mojih razbeljenih ustnic.

In o tacih trenutkih zdelo se mi je, da počiva v njenih ročicah moje mlado srce.

Polonica ni bila sestra moja. Bila je rejenka naša in roditeljev svojih menda poznala ni nikoli.

A taki uzorni dušici bil bi menda rad roditelj vsak.

Na vsej vasi nisem poznal dekleta, na duši in srcu nje jednakega; a tudi lepa je bila in mnogokrat sem premišljal, kdó so utegnili biti nje roditelji, kakova je morala biti — mati njena; in konečno, kako krasno bi pristojalo Polonici odličnejše mesto žene, nego na kmetih...

Da dovršim v dveh letih svoje študije na univerzi, to sem jej bolan večkrat pripovedoval, potem pa, da postanem skoro samostojen in se utegnem celo ženiti... in razumela je moje besede čudovito, njeni ročici sprijeli sti se tresoč mojega lica in njen mazinec drhtel je ob moji ustnici.

Ni je bilo več tajnosti meju nama, ljubila sva se, in ko okrevam, dejal sem sam pri sebi, razodenem jej z besedo, da jo ljubim, edino, gorečo zvesto, ter da postane žena moja, da postane gospa, da malo taci — — —

Srce je prazno, srečno ni, Nazaj si up in strah želi.

Vse je že zeleno!

Čudovito! Dokler pokriva dol in breg mrzla odeja snežena, mislimo, da nikoli ni bilo drugače ali pa, da smo o zelenji in cvetji sanjali; ko pa zopet vse zeleni in cvetè, pa menimo, da so bili vsi ti sneženi bregovi, vsa ta drevesa, šibeča se pod snegom, in od neba mrgoleči aneg sam — le same sanje —. Oj človek! ti sferin puh v podobi kit in žil, ti sam, ti sam si res tak, kot bi v istini ne bil, marveč da si le stvarnika tvojega medleči sen!

korist. Tudi v tej zadevi vrnil je odbro društva „Edinost“ svojo dolžnost; njegova je zasluga, da je mnogo občin odposlalo peticije proti trgovinski pogodbi z Italijo. Žal, da nismo vabili, kakor sploh nismo vabili v nijedni stvari. Zadoščenjem pa konstatujemo, da so vsi trije naši poslanci — Naberger, dr. Laginja in prof. Spinčič — glasovali tako, kakor so kategorično zahtevale koristi njihovih volilcev.

Mrzlo ledena sapa veje po Primorskem — rekli smo gori —: sapa-morilka našim nadam, da skoro pridemo do svoje pravice, mi lojalni podaniki ob bregovih Adrije. V mesecu aprilu potegnili je kaj krepko: poslanec Spinčič ni več v državni službi. Odpust Spinčičev je simptom glede na čustvovanje onih, ki nam režejo politični kruh. Zadeva ta je velikanske naravne važnosti. In uprav v tej zadevi imelo je društvo naše vezane roke: drugega ni moglo storiti, nego moralno podprti dičnega našega Spinčiča s tem, da mu je izreklo neomejeno zaupanje in odkritosrčno zahvalo. — — — Dá, dá mrzlo-ledena sapa brije sedaj po Primorskem, a mi moramo gibati svoje ude, da nam ne otrpnejo.

Kakor je bil nevesel pričetek preteklega društvenega leta „Edinosti“ tako nevesel je bil njega zaključek. Poslednji čin odstopivšega odbora je bil ta, da se je pridružil protestu pametnih, razsodnih in patrijotičnih mož proti nameravanemu vravnanju valute. Tega uravnanja si žele le oni, kojih politična in narodno-gospodarska načela so krajno pogubna narodnemu in političnemu obstoju avstrijskih Slovanov. In skoro gotovo je, da se ne bode moči izogniti tudi temu udarcu.

Po takem gotovo nimamo vzroka biti zadovoljni se sedanjim svojim položajem; in to položaje se nam slabša dan na dan. Je-li čudo potem, da se pritožujemo na adresu onih, ki nas zastopajo ter jih rotimo, da jo ukrenejo kako drugače. Vsaj se tudi bolnik obrne na levo, ako je na desno slabo ležal in ga je tlačalo. Ne želja po opoziciji vpliva na nas, ampak zdrav oportunitizem, ki veli, da skočim s pota, ki ne vodi do cilja.

Interpelacija

poslancev Spinčiča, dr. Laginja in tovarišev na njegovo prevzvišenost, gospoda ministra-predsednika ter voditelja ministerstva za notranje zadeve, grofa Taaffe-a.

Že mej zasедanjem deželnega zbora isterskega v letu 1890, potem ponovno mej zasédanjem v letu 1892, izjavil je ta ali oni član deželnega odbora isterskega v imenu deželnega odbora na interpelacije, postavljene v hrvatskem jeziku, da niti ne odgovori na te interpelacije zato,

Doli ob potoku, koder cvete potočnic pod senco bukavo, da je vse višnjevo, sprehajam se najrajši — — — oh, to je nepopisljivo krasno! Dan in noč bi le kar ondi bival in domov kar nič ne šel . . . čemu domov?

Ondi je minulo za me vse! Izginolo je najdražje mi — smeti!

Dá, včeraj so pometli! Ne vem, kako bi tolmačil ta svoj čut, a pri srci mi je nekako tako, kakor bi bili izročili iz njega s korenino cvetico sreče in zdaj je prazno. Vem, ako stopim v hram, da me obide misel, kakor da so odnesli mrljica iz hiše in za njim pometli.

Kaj še delam tukaj? nisem-li jaz „mrljica“?

In Polonica! Lejte kako čudno se vede zdaj proti meni! Danes je prinesla v hram kito cvetja, ki ga je nabrala ob polji; stoji sredi hrama in misli, naposled pa vrže cvetje skozi okno, bridko vzdihne ter zbeži iz sobe.

Veliko si tolmačim iz tega — vse! Morda ne slutim, da jo opazujem ter jo — oproščam, njo in — druge! Kaj bi neki skrivali — saj mi je danes le predobro, znano, čemu je tedaj tako previdno po-

ker so pisane v hrvatskem jeziku ter jim ni priložen italijansk prevod.

Ker se pa takav odgovor v ime deželnega odbora more dati le vsled sklepa istega in ker je takav sklep smatrati kot protivnega obstoječim zakonom — temeljni državni zakon z dne 21. decembra 1867. Drž. zak. št. 142. — in ker bi v zmislu razsodbe državnega sodišča — z dne 3. julija 1888. št. 111 — deželni odbor isterski moral ne samo v obče odgovarjati na interpelacije, stavljene v hrvatskem jeziku, ampak podajati odgovore tudi v tem jeziku, koji je kot jezik večine prebivalstva Istre neoporečno v deželi navaden jezik.

Ker sklep deželnega zbora — z dne 13. aprila 1861 —, na kojega se menda opira deželni odbor in po kojem bi moral biti italijanski jezik kot službeni jezik deželnega zbora in s tem tudi njega izvrševalne oblasti, deželnega odbora isterskega, ne more učinjati iluzornimi temeljno-državne, zakonite določbe.

Ker ima po § 42. deželnega reda za Primorsko, torej tudi za mejno grofijo Istro, — objavljenega kot priloga II patenta z dne 26. februarja 1861. Drž. zak. št. 20 — deželni glavar pravo in dolžnost preprečiti izvršenje katerega si bodi sklepa deželnega zbora, ako vidi, da je ta sklep protiven obstoječim zakonom, ter vso stvar pōtem namestništva predložiti Najvišjemu odločilu.

Ker bi omenjeno postopanje deželnega odbora isterskega glede odgovarjanja na interpelacije, stavljene v hrvatskem jeziku, moralo biti znano c. kr. namestniku v Trstu in sicer toliko iz stenografskih zapisnikov, kolikor in posebno tudi iz sejmih zapisnikov, koji se imajo priložiti razpravam, vršečim se v deželnem zboru, in koji se imajo pōtem njega samega do-staviti do Najvišjega znanja — § 40 ome-njega deželnega reda, o čemur je bila v seji dne 25. oktobra 1890. postavljena in-terpelacija na njegovo prevzvišenost, gos-poda namestnika za Primorje:

dozvoljujejo si podpisani staviti na-stopno vprašanje do gospoda ministra-predsednika in upravitelja ministerstva za notranje zadeve:

1. Jeli deželni glavar isterski zistiral sklepe dež. odbora ki se dostajajo ne-odgovarjanja na interpelacije, stavljene v hrvatskem jeziku, in se je-li do-tična zadeva predložila v Najvišjo odlo-čitev potem c. kr. namestništva za Pri-morje, po §. 42 deželnega reda, ve-ljavnega za mejno grofijo Istro?
2. Ako ne, kaj nameraje storiti njegova prevzvišenost, da se zadovolji jasnim določbam zakona?

Na Dunaju, 23 maja 1892.
Spinčič, dr. Laginja, Perič, Biankini, Dapar, dr. Lueger, Muth, Jax, dr. Gessmann, Schlesinger, Troll, Fürnkranz, Schneider, Kohler, Lichtenstein.

pratih stopala okoli mene in čemu je od-šla, praznično opravljena, kar tihoma z družimi od doma!

Kako priprosto je to ljudstvo! Morda je menila uboga, nedolžna stvarica, da bi se čutil celo nesrečnega, ali da bi utegnil biti jezen na — svojega brata? . . . Ali da bi celo ne okrevaj pravočasno in bi jo moral gledati v naročju druge sreče?

Sancta simplicitas!

„Pa bode vender-le svatba?“ dejal mi je davi Podvinov Tomaž. Že dolgo so se pomenkovali o tem, ko še tebe doma ni bilo — zdaj je pa dognano! Ko mene še doma ni bilo in — ko me zopet doma ne bode!

Jutri odpotujem; sveta dolžnost sve-tega poklica žene me proč, od doma, od nje . . .!

Hm!

Kako svobodnega se čutim v svojej duši! —

Kaj-li je bilo to? Kako se je pač našlo ono „nekaj“, kar me je celi ta otožni čas s tako čudovito sladkostjo, a vender z neko sladko skrbjo navdajalo, polnilo?

Ako bi človek vsaj v svoje notranje

Politični pregled.

Notranje dežela.

Italijanski iredentovci so uprav impertinentni. Zatrjujejo namreč, da bi kar čez noč postali iskreni prijatelji Avstrije, ako bi le hotela udušiti slovansko agitacijo ob meji italijanski. To je že vender skrajno: ti italijanski rogovileži, ki črtijo iz dna svoje duše vse, kar je avstrijsko, hoteli bi se vtikati v notranje zadeve naše: ali pravo za pravo ne vtikati, ampak kar narekovati bi hoteli. Te zahteve italijanskih nemirnežev so tem drznejše, z ozirom na to, da je še ni bilo avstrijske vlade, ki bi bila hotela skriviti le jeden sam las italijanskim podanikom svojim. Znano je, da se uprav sedanja vlada naša ne-kakim svetim strahom izogiblje vsemu, kar bi utegnulo „razburiti“ javno menenje po Ita-liji. Le mi Slovani Primoreki moramo po-kladati velike žrtve na oltar sedanje ev-ropske konstelacije. S to iredentovsko ne-sramnostjo bavi se tudi Praška „Politik“ ter pravi po vsej pravici: „Pod Pretisom je imela vsa uprava po Istri tako strogo italijansk značaj, kakor v Italiji sami. Primorskim Slovanom se ni godilo bolje, nego onim v pokrajini Videmski. In ravno v tej dobi, ko se je najbolj poitalijan-čevalo po Primorskem, je najbolj razsajal iredentizem po Italiji. Skrajna nesramnost je torej, da se še vedno zahteva od Av-strije, da bi po svojih deželah podpirala smeri, nasprotne nje lastnim interesom. To je vse res in slika bi bila še popolnejša, ako bi „Politik“ ne žigosala samo Pre-tisove politike. Vsaj se razumemo.

Na Ogerskem se vrše velikanske slavnosti v proslavo petindvajsetletnice kronanja Njeg. Veličanstva kra-ljem Ogerskim. Njeg. Veličanstvo je došlo dne 6. t. m. v Budimpešto v spremstvu nadvojvodov Karola Ludovika, Fran-na Ferdinanda in Albrehta. Vse ulice bile so natlačene ogromne množice; navdušenje velikansko. No Madjari, se ra-dujejo po vsej pravici, kajti dosegli so v teku 25 let tolikih uspehov, kakršnim se sami niso nadejali.

Vnanje države.

V vnanjej politiki je zabele-žiti dva znamenita dogodka: slavnost gim-nastom v Nancy na Francoskem ter sestanek nemškega cesarja s carom ruskim v Kijelu.

Vaprejem čeških Sokolov v Nancy je bil velikansk: nad 20.000 ljudi pričako-valo je spreved. Načelnika sokolske zveze češke, dr. Podlipnega, dvignili so na rame. Vse demonstracije naperjene so bile na-ravnost proti Nemčiji. Dne 6. t. m. došla sta v Nancy predsednik republike Carnot ter veliki knez Konstantin. Velikega

videti zamogel! Morda bi ga našel ondi — „bacilus ljubezni“!

Čutim vender, da se je nekaj utrgalo v duši, utonilo kakor se utone zvezda in izgine v večni noči, da je ne vidi več oko človeško, čutim, da je nekako — pome-teno, trezno v mojem srci, oživljajočim za gorostasne svetovno-pomenljive ideje, proti katerim je bacilus ljubezni pravcata — smet!

Da, smet, bila je smet! Smet, porojena v duši, kakor se porodi smet na prašnih nesnažnih tleh.

Blagor mu, pri komur je pometeno, snažno že za mlada, krepka leta! Srce je sicer prazno, brezi „sreče“, ako je oni žuleči, sladko rezoči čut sreča; a okó postane bistro za vse krasno, duh dovzeten za vzvišene uzore svetske in na-rodove in srce jasno, kot čvrsto pomlada-nje jutro, kajti ne kali ti sopár, kipeč iz vročine krvesa, pogleda v nebeško daljavo, v rajsko duševno življenje!

In Ti — postal si neomejeni vladar čez vesoljno človeštvo . . . vladar čez vsa ljubeča srca!

Slava Vekom — — pri meni je pometeno!

kneza pozdravljali so burno, dame so ga obsipale s cvetkami; neprestano so se ra-zlegali vskliki: Živila Rusija, živila Češka! Veliki knez je bil ginjen po tolikih sim-patijah. V Bar-le Duc predstavila se je predsedniku republike tudi duhovščina pod vodstvom škofa Verdunskega. Poslednji je izjavil, da on in duhovščina pri-poznavajo vladno obliko, kojoj se je vdala dežela. Govornik želi, da se poizgube nesporazumljenja v slogi in miru.

Ruski car in nemški cesar došla sta včeraj v Kiel.

Različne vesti.

Himen. V Sežani se je poročil dne 7. t. m. gospod c. kr. finančni konceptist Alojzij Goljevšček z gospodičino Antonijo Smrdel.

Umrli je v Rojanu vsem narodnim krogom poznana gospa Marija Ferlu-ga, rojena Pertotova. Blaga žena pre-minula je v cvetoči dobi ter komaj jedno leto uživala zakonsko srečo. Naj počiva v miru!

Znamenje časa. Neki slovenski list piše: Liberalci delajo, pa imajo tudi vsa sredstva v rokah — denar in blago. Saj ste čitali, da je husitska banka (to je baš pravi naslov) „Slavija“ posodila v Istro 200.000 gl. Zakaj? Iz velike ljubezni do siromakov? Dvomim zelo, da je to prvi namen, ker sta naša državna poslancev Spinčič in Laginja takoj po tem pristopila k mladočeškemu (husitskemu) klubu. Mi-slim prav? Notabene sta ta dva poslancev javno izrekla, ko sta prevzela prošlo leto kandidature državnih poslancev, da bode njih program: „Vse za vero in dom cesar-ja“. Za vero — v mladočeškem klubu? Da, za vero, pa katero? Morda za husit-sko? Spinčič, katoliški duhoven, pri Mladočehih? In zdaj bi hoteli, da jih slepe vbogamo, da mežimo in molčimo, ako oni govore, da to zahteva „politika“. Vra-žja politika to.

Ne zamerite, veleučeni gospod! To premišljevanje segreje.

In naša „katoliška“ „Edinost“ zago-varja to, ter se sili nekako znanstveno(?) dokazovati ta politički postulat. Prav je pisal nekje „R. K.“ da je politika voda in sicer ena najtežjih — zato padajo pod nje teko naši politiki pri „Edinosti“. — Ta list nosi na čelu napis: „glasilo po-litiškega društva“ („Edinost“) in predsednik društvu — tedaj tudi listu — je katoliški duhoven Mandić! Katoliški duhoven na-čelnik listu, ki je — recimo za sedaj — kot zvest trabant „Slov. Naroda“ tako strastno napadal naše škofo, osobito še svojega lastnega tržaško-koparskega! Ni dosta, da židje in njih pomagači grenijo in otežkujejo dneve častnemu vladiki, da, celo lastni sinovi jim morajo pomagati! „Accingite vos sacerdotes et plangite mi-nistri altaris, plange plebs mea.“ Na to le dve besedi: Spinčič je pri občenem zboru „Edinosti“ navel kot prvi vzrok izstopa iz Hohenwartovega kluba istino, da ona stranka, ki je sedaj vladi najbližja — oni vladi, kojoj podpirajo tudi naši poslanci — (ta stranka so Poljaki) ni hotela niti čuti o tem, da se v adresi naglašata [ver-sko-nravna v zgoja in narodna jed-nakopravnost. Se li je s tem pre-grešil proti geslu „Vse za vero!“

To, kar smo mi pisali, ne proti Tržaškemu škofu, ampak le proti naredbi glede slovenskih pre-povedi pri sv. Justu — to vse smo čuli, in še v ostrejši obliki, iz ust mno-gih duhovnikov.

„Husitska banka!“ — Po takem je torej bolje, da ljudstvo ostane v neizprosnih krempljih navdušenih zaveznikov onih, ki iz dna svoje duše sovražijo sv. vero in sv. Očeta, nego, da se rešijo z onim denarjem, ki se steka iz rok vseh avstrijskih Slovanov!!! Ne, tako ne more govoriti človeška raz-sodnost, ampak le slepa strast.

Če to ni herostracizem, potem res ne vemo kaj je to.

Morda res ne ostane brez nasledkov — kakor se veseli avtor dotičnega članka — nesrečno to početje. Toda oni, ki so si ohranili le iskrico narodnega čuta in — objektivnosti, pomislijo naj, da posledice bodo pogubne nam in njim samim.

A to še ni nič, a zadele bodo tudi narodnost našo. Odgovarjajo naj oni — mi si umijemo roke.

Italijanska stranka lsterska že sama ne ve, kako bi kovala laži v ta namen, da bi begala ubogo ljudstvo. Sedaj širijo gošpoda mej ljudstvom Koperskega okraja vest, da italijanska stranka toži dr. Laginjo pri sodišči, radi njega govorov v državnem zboru. Gospoda so res padli jako nizko, da se ne sramujejo t. oih podlih sredstev.

Od sv. Jakoba nam pišejo: Minul je prijetni mesec maj. V naši cerkvi, katero obiskujejo večinoma Slovenci in tudi podpirajo, pa ni bilo — v namen šmarnic — niti jedne slovenske propovedi. Za Italijane, „madre“ in „figlie“, pa je preč. g. župnik najel govornika iz blažene — Italije. Je-li tako pristransko postopanje cerkvenega predstojnika, kateremu je izročena skrb za vse farane, umestno, sodi naj svet! Začetnik krščanstva ni rekel: „Učite samo Italijane“; marveč: „Učite vse narode“... „oznanjujte evangelij vsem stvarim!“

S tem, da naša cerkev plačuje govornika iz laškega kraljestva, pa se menda tudi daje nezaupnica č. domači duhovščini. Da je preč. g. župnik vnet za lepoto cerkve, to radi priznavamo, a da nas Slovence poštevata toliko kot bi nas ne bilo, za to pa se mu po dolžnosti zahvaljujemo!

Ban Mat., Frank L., Gorjup And., Kolman Mat., Lotrič Gr., Mazzarol Iv., Primožič Fr., Samec Mat., Ster Val., Šnebelj Jak., Zafred Ant., Kraljič Josip, Corn Franc, Čevna Anton, Bubnič Miha, Gombač Lov., Hrvatin Miha, Kreševič Mate, Mihol Jakob, Može Pet., Pipan Mat., Saražin Luka, Strašček Jernej, Vovk Anton, Žnidaršič Josip.

Kaj bode iz naših otrok? (Konec). Kedar bode naš slavni magistrat, ne drage volje, pač pa prisiljen, odprl slovenske šole v Trstu, Bog ne daj, da bi nijeden slovenski otrok pohajal nemške in laške šole! Bog ne daj, pravim, ali hočemo videti. — Naj bi pomislili naši zaspani gosposdije — častne izjeme so i med nami — da, ako smo pridobili nižje razrede, pridemo dosledno tudi do slovenskih paralel na srednjih šolah, in tudi na obrtniški šoli. — Iz prvega razreda se rodi u n i v e r z a. — Čudno se človeku zdi, kedar za gimnazije zahtevajo slovanske paralele, ko v mestu si nismo še priborili niti eno razrednico. Sicer se pa tolažimo, ker časa kolo pomika tudi nas naprej če bi se tudi ustavljali. — Tudi Slovenec mora postati resnejši, možat, drugače je bolje, da zginemo i pustimo prostor spretnišim od nas. Slovenski stariši v Trstu: kovajmo železo, dokler je gorko! Zdaj je čas. Enako ugoden moment se ne vrne z lepa; ako ga zdaj zamudimo, ako si zdaj ne priborimo več ko mogoče — smo zastonj živeli, smo se zastonj trudili, smo Vas brezkoristno budili in navduševali. Ako še takrat zamudimo, nismo vredni, da smo mladika velikanskega slovanskega drevesa! Še enkrat in v zadnje ponavljam vsem slovenskim starišem v Trstu brez razlike stanu: visoka vlada hoče zvedeti, mora zvedeti, v katerih delih mesta stanu je največ slovenskih starišev, da bode njih otrokom preskrbela sama ali zaukazala magistratu odpreti slovenske šole. „Več starišev ko se oglasi, več šol dobimo; iz več delov mesta ko se očete oglase, v večih krajih nam bodo zidali šole“. — Moja želja bi bila, da se vsi v Trstu živčji Slovenci oglasimo in zahtevamo slovensko šolo. Ker je bil enoglasno sprejet predlog gosp. dr. Pretnerja v zadnjem občnem zboru „Edinosti“, je upati, da se stvar izvede racijonelno. Moje skromno mnenje bi bilo, da se za sledeče mestne okraje izvole zvedeni nabiraleci pod-

pisov za velikansko prošnjo, — t. j. za sv. Vid, staro mesto do Economa, za barriero novo, barriero staro; za novo mesto itd. Glejte, dragi tržaški Slovenci, ako smo res kaj vredni — lahko preštejemo o tej priliki koliko nas je Bog dal. In to število — historično — bode podlaga našemu poznejšemu delovanju. S tem, ne samo da zbudimo vso maso, dokažemo ob enem silo našega elementa. Pomislimo in premislimo pa dobro, predno se lotimo dela, da je izvršimo častno pred vsem slovanskim svetom. Gorje pa, ako še takrat: parturiunt montes, nascitur ridiculus mus! (Hribje so rodili smešno miš). Toraj z Bogom na delo, da bode dober vspeh imelo!

Dr. Vrhovski.

Za družbo sv. Cirila in Metoda v Trstu nabrali so gg. Zelen, Jajčić, Ipavie, Biček in Kravos avoto od 40 goldinarjev, da tako proslavijo spomin obletnice smrti pok. prvobornika v Trstu, nepozabnega Ivan-a Dolinar-ja. — Imena darovateljev priobčimo prihodnjič.

Za družbo sv. Cirila in Metoda v Trstu se je nabralo v družbi „Onamo“ v gostilni pri Bole-tu 1 gld. — Vesela družba v krčmi G. Grbca v Sežani nabrala 2 gld.

Veliko veselico priredita prihodnjo nedeljo skupno „Slovansko pevsko društvo“ in „Tržaški Sokol“. Veselice v tako velikem štilu že dolgo nismo imeli v Trstu. Nadejati se je torej ogromne udeležbe iz Trsta in okolice. Veselica je v vrtu „Mondo nuovo“.

XXVII. redni veliki zbor „Matice Slovenske“ bode v sredo. dné 22. junija ob 1/2 5 uri popoldne v mestni dvorani Ljubljanski.

Od sv. Marije Magdalene nam poročajo, da novo pevsko društvo tamošnje „Slava“ napreduje izborna. Društvo ima 50 izvršujočih članov, ki zahajajo prav redno k vajam. Vsa hvala gre društvenemu pevovodji, g. Val. Pižonu, ki se zares obilo trudi. Vsi pevci žele le to, da jim g. pevovodja tudi v bodoče ostane tako naklonjen, kakor je do sedaj. Bog podeli svoj blagoslov!

Birma. V nedeljo je prejelo v stolni cerkvi sv. Justa 621 birmancev zakrament sv. birme, v ponedeljek 700.

Tržaški velodiplistički klub javlja, da bode imel dne 12. in 16. t. m. svoje „mejnarodne“ dirke na dirkališču pri sv. Andreju. Najbrže bodo tudi te dirke enako mejnarodne kakor one, koje je nedavno drugi klub „Tergeste“ priredil v Rojanu, kjer je poleg par tržaških rudečih Lahončkov tekalo še nekoliko zaželjenih gostov iz bližnje Italije, v tem ko se drugim avstrijskim vpisanim tekmovalcem skoraj ni niti pustilo tekati. Lahonska kluba imata sedaj vsak svoje postrano in drago dirkališče, dočim je še jedno preveč.

Iz Vipavske doline se nam piše: Ker je „Prva Vipavska sadjarska zadruga“ pred dvema leti ne kaj posebno štedljivo gospodarila s kaso, zato smo že sedaj drugo leto prenesli predsedništvo v Poddrago. V odboru: so predsednik: g. I. Božič; tajnik, R. Dolenc; voditelj, A. Uršič in blagajnik, Mozer; dalje imamo še v odboru res korenjake, ki so vneti za povzdigo sadjoreje v Vipavskeji. Ker je sedaj zadruga res v dobrih rokah, zasluži vse zaupanje in je le želeči, da bi Vipavci prav pridno pristopali v „Zadrugo.“ V. Št. Viđu je še vedno samo nemak poštni pečat, ko smo vendar na popolno slovenskih tleh. Tu bi trebalo malo podrezati. — Št. Vid a k o g a s i l n o društvo se kaj lepo vadi; le tako naprej, brez muje se čevlji ne obuje. — V Lozicah pri Vipavi ustanovili so nedavno samostojno župnijo.

Cerkov sv. Sancirba pri Poddragi je že na pol razpadla; dotičnik, ki je v prvi vrsti kompetenten, naj se vendar malo pobriga za njo. Vsaj so ljudje pripravljeni pomoči. Zdaj je prišel čas, da je treba vpisati se v „Matico Slovensko“; požurite se toraj, da storite svojo sveto dolžnost!

Dne 27. in 28. predaval je na Slapu g. Rihaard Dolenc o zasajenji ameriških trt. Poslušalcev vdeležilo se je prvi dan do 60 oseb.

K Mariji pomagaj na Brezje prišlo je 27. maja s posebnim vlakom iz Ljubljane nad 500 romarjev.

Vreme je bilo jako ugodno in slovestnost naj lepša, ako ravno nova cerkev še ni dodelana.

Dne 25. junija se pelje pa posebni vlak po zelo znižani reni iz spodnjega Štajerskega in Notranjskega na sv. Višarje in k Mariji pomagaj na Brezje.

Vsakorina pojasnila o temu izletu in o voznih listkih daje dobrovoljno potovalni odbor v Ljubljani, Marijintg št. 1, kjer naj tudi prijatelji prodaje listkov blagovoljno oglasijo svojo pomoč.

K sokolskim slavnostim v Lvov došlo je okolo 200 Sokolov českih. Vseh Sokolov je došlo nad 1000 iz raznih krajev Galicije, a tudi iz Nemčije.

Našim gospodinjam. Zadnji čas se tudi v Trstu vdomačuje neka Kathreinerjeva kava (cikorja), koja razpečavajo kot narajeno po propisih slavnega Kneippa. Te dni je v nekeji prodajalnici jestvin v Trstu kar cela razstava te kave ter se dajejo celo uzorci na poskušnjo. Ker trgovci sploh vsako tudi malovredno robo najbolj hvalisajo in ponujajo, opozarjamo naše gospodinje, da se v omenjeni kavi nahaja skoraj sam ječmen, ki sam na sebi ni drag ter si gospodinje lahko same žejejo ječmenovo kavo, koja jih mnogo manj stane ter je izvestno pristnejša in boljša nego ona, katero bi utegnile kupiti za drag denar. Gospodinje, torej pozor!

Vreme. Za tekoči mesec prorokuje znani Matheu de la Drôme nastopno vreme: Toplo 1. in 2., enako tudi do 10., sem ter tja nevihte; vročina od 10. do 17., sem ter tja velike nevihte; toplo od 17. do 24.; sem ter tja viharji; deževno od 24. do 2. julija, temperatura bode znatno padla; pričakovati nam jo suše proti sredini meseca, kar bode gotovo, ako se uresniči to prorokovanje ter ne bodemo imeli ves mesec dežja. Upati je pa vendar, da la Drôme ni nezmojljiv.

Nesreča v Pribramu. Sedaj je dognano uradno, da se je pri katastrofi dne 31. maja rešilo 475 delavcev, dočim jih pogrešajo 332. Do sedaj so privlekli na vrh 304 mrtva trupla. Cesar je podaril 10.000 gold. za udove in sirote ponesrečencev.

Na železniški postaji v Borštu prigodila se je v ponedeljek zvečer grozna nesreča. Neki mož — najbrže delavec — star kaci 35 let se ga je v Borštu navlekel prav pošteno. Dospelši na kolodvor se mu je izpodtaknilo brčkone ter je padel na šine. V tem se je približal — bilo je okolo 10 ure zvečer — vlak. Strojevodja je sicer zapazil na šinah ležečega moža, a vendar ni bilo možno pravočasno vstaviti vlak, tako, da je stroj nesrečnega vrgel iz tira. Mož je obležal nezavesten na lici mesta. Položili so ga potem v službeni voz, a predno je vlak došel v Trst, izdihnil je nesrečni mož svojo dušo.

Hvalevredna srčnost. Nek 5letni Marij Jelen padel je po naključbi v 18 metrov globok vodnjak ter bi brez dvojbe neusmiljeno utonil, ako bi ga ne bil rešil nek 39letni Aloiz Pezzetta, delavec, ki je koj za njim skočil v vodnjak ter izvlekel dečka živega in zdravega.

Mrtvoud je zadel necega 72letnega slugo Franjo Bernota v ulici Canicoli. Našli so ga zvečer mrtvega v konjskem hlevu. Mrtveca so prenesli v mrtvašnico k sv. Justu.

Mrtvo telo utepljenca našli so nekateri ribiči pod Kontovelom plavajočega na vodi. Mrtveca ni bilo več spoznati, ker moral je že dlje časa biti v vodi. Pri njem so našli listič z angleškim napisom, iz česar je sklepati, da je kak ponesrečeni angleški mornar.

Ljubljanski Zvon. Št. 6. ima sledečo vsebino — 1. A. Akšerc: „Mea Kulpa“. — 2. Josip Starč. Lisjakova hči. Povest.

— 3. Lujiza Pesjakova: Mati. — 4. Dr. Simon Šubic: Nebeški in pozemljski ogenj. (Dalje.) — 5. M. Cilenšek: S Ptuj na Rogaško goro. — 6. Igo Kaš: Dalmatinske povesti. VIII. Biser roški. — 7. Radišlav: Roža življenja. — 8. A. Dolenc: Okolo svetla. (Dalje.) — 9. Dolenc: Prekasno! — 10. Dolenc: Dokaz. — 11. Dr. K. Štrekelj: Jezikoslovne drobnosti. — 12. M. Valjavec: Jért, irt, irta. — 13. Književna poročila: III. Dr. K. Štrekelj: Dr. V. Oblak, „Das älteste dattirte slovenische Sprachdenkmal.“ — VI. S. R.: Il confine italiano verso l' Austria slovena. — 14. Listek.

„Dom in Svet“. Št. 6. ima sledečo vsebino: 1. Janez Šubic. Spisal I. 2. Hajduška nevesta. Zložil A. Hribar. 3. Ljudska oaveta. Povest. Spisal Podgoričan. 4. Kako je bil Kolenarjev Aleš za fanta potrjen. Humoreska. Spisal I. Š. 5. Dvojen spomin. Zložil M. O. 6. V rodni vasi. Zložil M. O. 7. Smrt — nevesta. Balada. Zložil A. M. 8. Slovenska domovina. 9. Na jutroven. Potopisne in narodopisne črtice. Spisal dr. Fr. L. 10. Grof Radecki, oče naših vojakov. Sestavil dr. Fr. L. 11. Naš jezik in naša književnost. Spisal Fr. S. Lekše. 12. Slovatvo. 13. Narodne stvari. 14. Razne stvari.

Domači oglasi.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, nom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1, trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončenim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Andrej Kalan, čevljar v ulici „Caserna“, priporoča se najtopleje slovenskemu občinstvu. Najelegantnejše ter solidno delo in točna postrežba. Cl.

Gostilna „Alla Croce di Malta“ Via Valdirivo št. 19 (polog Piazza della Zonta) priporoča se najtopleje tržaškim Slovincem in na deželi. Toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Za obilni obisk prosi gostilničar Covačich.

Ivan Prelog, priporoča svoji trgovini v Via del Bosco št. 2 (uhod na trgu staro mitnico, Piazza Barriera vecchia) in v ulici Molla a vento št. 3. Prodaja različno mešano blago, moko, kavo, riž in razne vrste domače in vnanje pridelke. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sargente (blizu tehtnice Rosada) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenočišča neverjetno v ceno. Cl.

Tiskarna „Dolenc“ (narodni zavod v Trstu), Piazza della Caserna št. 2, izvršuje vsakovrstna tiskarska dela po ugodnih cenah. Imamo na prodaj knjigo „Kmetijsko berilo“ za nadaljevalne tečaje in gospodarjem v pouk. Mehko vezana stane 45 kr., trdo vezana 65 s poštnino vred. Cl.

Anton Krajcer, Piazza Barriera vecchia, čia, pekarija in trgovina z različnimi jestvinami: moko, rižem, oljem, kavo itd. Priporoča se najudaneje slavnemu občinstvu. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštno tiskarišce. Cl.

Ivan Umek, čevljarški mojster, Via Romagnola št. 6. priporoča se slavnemu občinstvu v vsa v njega stroko s, adajoča dela. — Solidno delo, — hitra postrežba — nizke ceno. 60--35

Vekoslav Moder, pekovski mojster „Piazza Caserna“, se priporoča slav. občinstvu. — Prodaja vseh vrst kruha, slačic, čokolade, vseh vrst moke itd. po najnižjih cenah. Cl.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Anton Lampe, naslednik Jakob Hoče-
varja, Via Barriera
vecchia št. 17 pekovski mojster, priporoča kruh
vseh vrst, moko, riž, sočivo, fino moravsko maslo
itd. Cl.

**Kavarni „Commercio“ in „Te-
desco“** v ulici „Casserna“, glavni shaja-
lišči tržaških Slovencev vseh stanov.
Na razpolago časopisi v raznih slovenskih jezikih.
Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča
Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz Št.
Petra
na Notranjskem (Via Campanile v hiši Jakoba
Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso)). Po dvakrat
na dan frišno opresno mleko po 12 kr. liter ne-
posredno iz Št. Petra, sveža (frišna) smetana. Na
zahtevanje posneto mleko po 4 kr. liter, toda
le v množini najmanj 25 litrov. Cl.

U. Mrevlja, Via Belvedere
št. 19.
Priporoča slav. občinstvu vsake vrste
moke, otrobov, turšice, ovsa in raznega
kruha po najnižjih cenah. Cl.

Anton Vrabec, trgovina z steklovino
londensko in lesenino
itd. v ulici Via Canale (prva prodajalnica poleg
„Ponte rosso“) se priporoča tržaškim in vnanjim
Slovincem. Cl.

Franjo Delak Piazzetta Cordarioli št.
3 blizu novega trga, pro-
daja izvrstne jestvine: kavo, sladkor, riž, olje,
čokolado, kakao — po najnižjih cenah.

Ivan Kanobel, nasproti velike vojše-
nice, priporoča svojo
zalogo z mnogovrstnim jedilnim in drugim blagom;
razpošilja tudi na debelo v množinah od 5 kil.
naprej po najnižji ceni.

Karol Colja, žganjarija in tobakarna v
ulici Via Arcata, nasproti
hiše Cacia. Prodaja domače kranjske brinovce po
1 gld. 80 kr. boteljko, dalmatinsko tropijsko
žganje po 1 gld. 10 kr. liter. Cl.

Blažina Tone, lastnik krčme k „Ruskim
Tropicam“, Via Giulia
št. 8, uljudno prosi za mnogobrojni obisk svoje
krčme, kjer se pije izvrsten isterski teran, in se
še boljše skrbi za želodec. 20—25

Anton Ščuka Via Barriera vecchia št. 19
III. nadstropje, izdeluje
moške obleke po najnovejšem kroju. V njega de-
lalnici vsprejemajo se tudi naročila na razno-
vrstno moško in žensko perilo, koje se izdeluje
lično in po najugodnejših cenah. Cl.

Ernest Pegan (naslednik A. Pipana)
na oglu Via Torrente in
Ponte della Fabra, pripo-
roča svojo trgovino z moko in raznimi domačimi
pridelki, zlasti pa svojo bogato zalogo kolonial-
nega blaga. Cene so neverjetno nizke, postrežba
vestna in nagla. Cl.

Restavrant Šiško prav blizu postaje
Hrpelje - Kozina
ima jako lep razgled v visokosti 380 metrov nad
morjem; okrbljen je izborno z vsem potrebnim;
na razpolago so krasno opravljene sobe za po-
letno bivanje; kuhinja in pijače izborne, cene
nizke. 2—26

Spomladansko zdravljenje
najboljše je s čajem iz tavžentrož (millefiori).
kri čisti in neprekoaljivo sredstvo zoper pale-
nje v želodcu, hemoroidalne bolezni itd. — Zavi-
tek z navodom, za 12 dni zdravljenja, stane 50 kr.,
s pošto 5 kr. več. Čuvati se je ponarejenja zdravila.
Dobiva se v odlikovani lekarni 39—100
PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.
Poštne pošiljke izvršujejo se neutegoma.

Za ženitev!

Ker ne najdem v svojem ozkem krogu
svojim razmeram primerne osebe, iščem si
soproge tem potem. Ona mora biti priletna
in je lahko tudi udova. Imeti mora dobro
srce, miren temperament, navadno društveno
oliko in nekoliko premoženja. — Moji letni
dohodki so blizu 2000 goldinarjev. — Tajnost
se jamči s častno besedo.

Pisma naj se pošiljajo pod naslovom:

Zagorski 49.

Poste restante.

Ljubljana.

AVGUST BRUNNER
TRST

Via Conti številka 6 a.

Tovarna strojev in
železolivnica

Augusta Brunner-ja
prevzame vsa sem spa-
dajoča dela kakor:
STROJE, PRESE, SE-
SALKE, ŽELEZNA
OMREŽJA, STOLPE,
CEVI, večja in manja
POPRAVLJANJA.

Die Maschinen-Fabrik
und Eisengießerei von

August Brunner
übernimmt alle einschlü-
gigen Arbeiten als:
MASCHINEN,
PRESSEN, PUMPEN,
GITTER, SAULEN,
R. HREN, grössere und
kleinere
REPARATUREN.

Telefon št. 291.

12—24

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Št. 345

O. š. sv.

Dražbeni razglas za zgradbo šolskega poslopja v Sežani.

Dela, katera ima podjetnik izvršiti,
cenjena so na 14.412 gold. 14 kr.

Zgradbeni načrti, prevdarek stroškov,
zgradbeni popis in dražbeni pogoji so pri
podpisnem uradu od danes naprej ob
uradnih urah javno v pregled razpoloženi.

Pismene, redno kolekovane ponudbe
se s 5% varščino od 720 gold. najdalje
do 20. junija t. l. in tistega dne pa le do
12 ure opoldne frankovane vsprejemajo.
Na kesneje došle pismene ponudbe se ne
bode oziralo.

Ustna dražba prične gori omenjenega
dne ob 12 uri popoldne in skonča ob 1.
uri popoldne. Ustni ponudniki imajo isto
varščino pred dražbo tu položiti.

Mej pismenimi in ustnimi enakimi
ponudbami ima ustna, mej pismenimi jed-
nakimi ponudbami pa prvodošla ponudba
prednost.

Kavcija zgradbene pogodbe znaša 1440
gold. a. v.

Predsedništvo c. kr. okr. šolskega sveta
v Sežani 5. junija 1892.

Št. 1691.

Razpis službe.

Na novo ustanovljenem zabavišču družbe
sv. Cirila in Metoda na Greti pri Trstu
razpisuje se

služba otroške vrtnarice

z letno plačo štiri sto (400) gld.

Prekolekovane prošnje s sposobnost-
nimi spričevali pošiljajo naj se do 20. julija
t. l. pod naslovom

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.
V Ljubljani 6. junija 1892.

Škopilnice proti peronospori

zistem Candeo, in drugih zistemov imamo
zmiraj v zalogi. Ker pa kaže, da letos se
jih bo mnogo potrebovalo, prosimo uljudno
gospode posestnike, naj blagovolijo se z
naročili hitro oglašiti, da zamoremo o prave-
nem času druge preskrbeti in vsem kupo-
valcem postreči.

Imamo tudi izvrstne žvepljalke, trdne
in lahke, katere le fini prah trosijo, ki se
ves oprime perja, če tudi se naložijo s
žveplom v krepah.

Cene so jim ostale tiste poprejšnjih
let, akopram so ene in druge mnogo zbolj-
šane, t. j.

Candeojove škopilnice z vso pripravo
10 gold., žvepljalke 5 gold.

Priporočamo se tudi za vsakovrstne
druge stroje, in za vse kar knjim tiče.

Živie in družb. 14—

v Trstu, ulica Zonta 5.

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštne
24—12 franko!

Prečastiti duhovščini

se vljudno podpisani priporočam za na-
pravo crkvenih posod in orodij iz čistega
srebra, alpaka in medenine, kot: Mon-
štranc, kelihov, ciborije, svetilnic, svečnik-
ov, itd. itd. po najnižji ceni v najnovej-
ših in lepih oblikah. Stare reči popravim
ter jih v ognju posrebrim in pozlatim.

Na željo pošljem ilustrovane cenike
franko.

Teodor Slabanja

srebar v GORICI (Görz).

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštne
franko!

Josip Pizzarello

mehanik v Trstu

Via Fontanone br. 12

popravlja in prodaja stroje za šivanje
vsakovrstnega zistema, nove in že rabljene,
z garancijo. Instalujejo se električni zvoni.
Popravljajo se velocipedi z pnevmatiško
gumo. 4—104

Potrtega srca javljamo podpisani vsem sorodnikom, prijate-
ljem in znancem prežalostno vest, da je naša preljubljena soproga
oziroma hčer

Marija Ferluga

rojena Pertot

dne 6. t. m. ob 11. uri zvečer po dolgi bolezni, previdena z
sv. zakramenti za umirajoče blago v Gospodu zaspala.

Mrtvi ostanki mile nam pokojne bodo prepeljani jutri dne
8. t. m. ob 6. uri zvečer iz Rojana na pokopališče v Barkovlje.

V ROJANU, dne 7. junija 1892.

Ferluga Vekoslav,
soprog.

Josip, Jožefa Pertot,
roditelja.

200 Hektolitrov

izvrstnega črnega vina

3—1

iz lastnih posestev

v Rojanu ima na prodaj

Ivan Goriup na Opčinah

po primernej ceni; se priporoča posebno go-
stilničarjem, kojim posluži na vprašanje z pos-
kušnjami (muštrami).

CARLO PIRELLI

mejnarodni agent in speditér

Trst, Via Arsenal št. 2.

9—32

Oddaje listke za železnice in parobrode mornarjem
in delalcem po nizkih cenah in na vse kraje

Skropilnica Vermorel

Skropilnica Vermorel

1892.
VINOGRADCI!

Varujte vaše trte pred „PERONO-
SPORA“ o pravem času

s priznanim sredstvom za sikanje pri visokih in
nizkih trtah. Posoda je vsa iz rudečega bakra.
Delo je točno izvršeno. Jako koristno o rabi teko-
čine. Ne utruja delavca. Rabi se lahko več let
brez da se pokvari.

Bolje so od vseh drugih.

Kar jim je pripoznano ne samo z hiljadami svedo-
čeb ampak tudi 350 in več prvih nagrad pri raz-
nih natecanjih. Iznajditelj gosp. Viktor Vermorel
Villafranche na Francoskem je bil odlikovan z ko-
lajno in najvišjem priznanjem. Varovati se
je ponarejenj. — Edini zastopnik za
Avstro-Ogersko:

Henrik Pegan v Trstu,

VIA SANITA št. 17.

Cena prosto carine gl. 22.— Brezplačni zamot.
Franko na postajah in na brod v Trstu.
20—17 PLAČA SE NAPRED.

Kina-železna esenca

proti boleznim v želodcu in na živcih, kakor tudi
za krepčanje krvi. Steklenica 70 kr. — Marijino
kričistilno kroglice, tudi čistiven lek. Škatlica
20 kr., 6 škatlic 1 gld. Lekarna Franzoni, Via
S. Antonio nuovo 5, poleg cerkve. Zaloga vsa-
koršnih zdravil. 2—8

Riunione Adriatica di Sicurtà

24—11 v Trstu.

Zavaruje proti požarom, provozu po suhem
rekah in na morju, proti toči, na življenje v vseh
kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1890.

Glavnica društva gld. 4.000.000—

Premijsna rezerva zavarovanja

na življenje „ 10.754.806 91

Premijsna rezerva zavarovanja

proti ognju „ 1.612.910 22

Premijsna rezerva zavarovanja

blaga pri prevažanju „ 33.594 10

Rezerva zavarovanja proti toči

Rezerva zavarovanja proti pre-
minjanju kurzov, bilanca (A) „ 163.786 21

Rezerva zavarovanja proti pro-
minjanju kurzov, bilanca (B) „ 137.573 85

Rezerva specialnih dobičkov

zavarovanja na življenje „ 250.000—

Občna rezerva dobičkov „ 1.127.605 98

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo, br. 2 (v lastnej hiši)

Griena bol kašalj, hreputavica, promuklost, nazež,
zadavica, rora, zapala ustijuh itd.

moğu se u kratko vrijeme izločiti rabljenjem

NADARENIH 1—8

Prendinijevih sladkišah

(PASTIGLIE PRENDINI)

što jih gotovi Prendini, lučbar i lekarnar u Trstu

Veoma pomažu učiteljem, propovjednikom

itd. Prebdenih kašljnih noćih, navadne jutranje

hreputavice i grlenih zapalah nestaje kao za čudo

uzimanjem ovih sladkišah.

Opazka. Valja se paziti od varalica, koji

je ponacinjaju. Zato treba uvijek zahtjevati Prendi-

nijevje sladkiše (Pastiglie Prendini) te gledati,

da bude na omotu kutijice (škatule) moj podpis.

Svaki komad tih sladkišah ima ntisnuto na jednoj

Strani „Pastiglio“, na drugoj „Prendini“.

Clena 30 nč. kutijici zajedno sa naputkom.

Prodaju se u Prendinijevoj lekarni u Trstu

(Farmacia Prendini in Trieste) i u glavnijih

35—52

Izdajatelj in odgovorni urednik Maks Cotič.

Tiskarna Dolenc & stu.